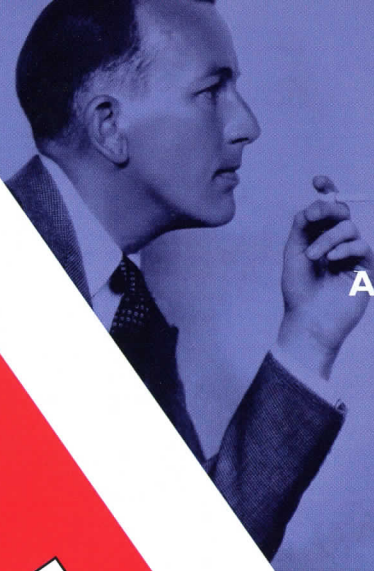

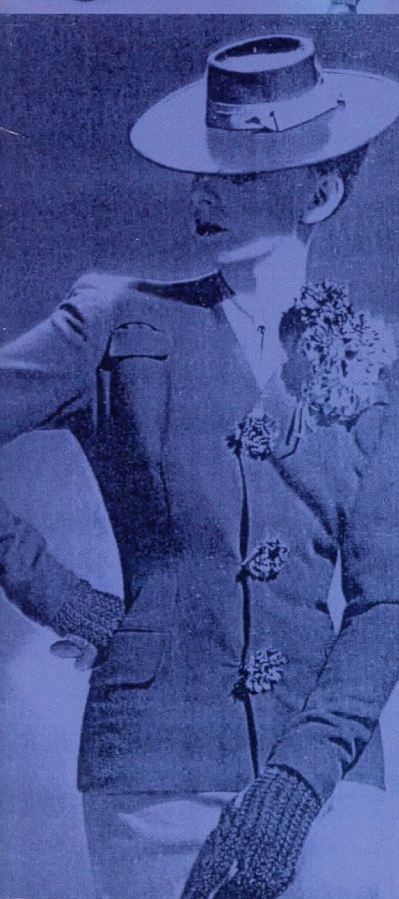
LYSTSPIL AF NOEL COWARD

AARHUS TEATER · STORE SCENE

PREMIERE 30. JANUAR 1998

Leve de mænd

SOM AT VÆRE DER SELV

Flimmerfrit 100 Hz TV med billeder, så skarpe som du aldrig har set dem før.
Nokia 7497 100 Hz TV med 29" superfladt Black Invar billedrør.
Digital lydprocessor med 4 indbyggede højttalere.
Instant tekst-TV med 512 siders teksthukommelse. Brugervenlig skærmmenu og betjeningsguide i høj grafisk billedkvalitet.

Henvend dig trygt til os. Vi kan rådgive dig til den rigtige vare til den rigtige pris. Vi har eget serviceværksted og vore teknikere er altid up-to-date, med den nyeste viden inden for billed og lyd.

Grønberg Radio ApS

Veri Centret · 8240 Risskov · Tlf.: 86 21 50 22

P. L. Radio og TV A/S

Præstevangsvej 2 · 8210 Århus V · Tlf.: 86 15 05 00

Hvad er en titel?

Present Laughter – Noel Cowards uoversættelige titel på aftenens komedie – er på dansk blevet til *Le, mens legen er god*. Tidligere blev stykket kaldt *Liggende Gæster*.

Men hvad er en titel? – Især hos Noel Coward?

Udtrykket *Present Laughter* er hentet fra en af William Shakespeares sange til Helligtrekongersaften (*Twelfth Night*):

*What is love? 'tis not hereafter;
Present mirth hath present laughter;
What's to come is still unsure:
In delay there lies no plenty;
Then come kiss me, sweet and twenty,
Youth's a stuff will not endure.*
(Akt II, scene 2)

I London-avisen Daily Telegraph skrev journalisten W.A. Darlington i forbindelse med urpremieren:

“Det er almindeligt kendt i teaterverdenen, at stort set ethvert udtryk hos Shakespeare kan blive til en virkningsfuld

titel på et stykke. Hvilken bedre etiket på et lystspil kunne man vælge, end den Noel Coward har brugt til det første af sine to ny stykker på Haymarket Theatre?

Den har ganske vist intet som helst at gøre med handlingen i stykket. Men det kan vi undskylde i betragtning af, hvor præcist den beskriver publikums reaktion.

Mr. Coward har tidligere moret sig over absurditeten i sin egen teaterverden. Denne gang er han mere distanceret, end han plejer. Hans hovedpersoner er alle medlemmer af et meget velfungerende teaterfirma, hvor Mr. Coward selv spiller Garry Essendine, den romantiske skuespiller, der er firmaets hovedaktiv.

Firmaets medlemmer, mænd og kvinder, forelsker sig ud og ind i hinanden og gør stor ståhej ud af deres amoureuse omskiftelser og kombinationer. Men pointen er, at til trods for al ståhejen, så er alle disse affærer, når det kommer til stykket, mindre vigtige og underordner sig firmaets interesser.

Men lad det være helt klart. Der er ingen opbyggelighed i stykket, men masser af skæg”.

En kvinde er fuldkommen,
hvis blot hun tillader sin
mand at være ufuldkommen.
Noel Coward

Garry Essendine & Monica Reed

Roland Maule

Garry Essendine & Fred

Med talent for at more

Af Henrik Degn Jensen

En af dette århundredes fejrede skuespillere, skuespilforfattere og musical-komponister efterlod ved sin død i 1973 over 50 skuespil, hundredvis af sange, to selvbiografier, dagbøger, flere bind noveller, en mængde digte og en masse malerier. Han døde som Sir Noel, adlet for sin indsats for scenekunsten i England, men der stod intet i stjernerne over Noels vugge om, at denne fattige dreng fra Sydondon skulle ende med at finkle over både West Ends og Broadways teaterliv.

Meget er sagt og skrevet om Noel Cowards opstigen fra bunden af den sociale rangstige til livet som feteret stjerne på teater og film. En ting er sikkert, at udover hans åbenbare teatraliske talent, så var han ikke kommet så godt i vej, hvis ikke det havde været for hans emsige mor, der livet igennem mobiliserede alle sine kræfter for at gøre hendes Noel til noget ved teatret. Som ni-årig optræder han første gang med at synge og danse ved den lokale kirkes årlige havefest og husker det selv således: "Det må have været forbløffende, og jeg må tro temmelig kvalmende, at se en lille 9 års dreng i hvid sømandsdragt flintre rundt på en lille trætribune og med instinktiv nøjagtighed benytte sig af en professionel operetteskuespillers gestus og tricks, men det lod til, at de kunne lide det, og de råbte på dacapo'er". Noget tyder på, at han også selv nød sin optræden. I hvert fald er hans selvbiografi fyldt med beskrivelser om starten på karrieren som barnestjerne, om problemerne med at være pubertetshærgen og stadig betragte sig selv som skuespiller for endelig at opnå de "rigtige" roller på teatret.

Vejen mod stjernerne gik over balletundervisning, medvirken i børneteaterforestillinger, lange og triste perioder uden engagement og allerede som 13-årig den første indførelse i de voksnes verden. Den lidt ældre Philip Tonge, som Noel spillede sammen med i *Peter Pan*, inviterede ham på skovtur, og bagefter måtte Noel bryde sammen og tilstå over for sin mor, at han havde mistet sin dyd, hvorefter Mrs. Coward puttede ham i seng med en kop kakao og et par ord om, at enhver god skuespil-

ler kun havde godt af at lære alt om livet, så tidligt som muligt.

Noel Coward lærte hurtigt at knytte og udnytte både sociale, kollegiale og seksuelle forbindelser. Gennem nogle af tidens store damer, Elsa Maxwell, Lady Sibyl Colefax og Mrs. Astley Cooper, kom han i forbindelse med det bedre selskabslivs spidser. Inden han var fyldt tyve år blev han inviteret på weekends med eliten indenfor kunst og litteratur krydret med royale besøg af prinsesse Helena Victoria, dronning Victorias barnebarn. Af de mere farverige og bizarre indslag i de festglade og champagne-drikkende cirkler i London i tiden lige efter 1. Verdenskrig var bl.a. også Radclyffe Hall, forfatterinden til den skandaleombruste roman om lesbisk kærlighed *Ensomhedens Brønd*, og Jo "Toughie" Carstairs, en excentrisk millionær, der foragede sin tid ved som kvinde at være tatoveret, karseklippet, race rundt i motorbåd og have Marlene Dietrich som elskerinde.

Hertil kom hele kredsen af Bloomsbury-kunstnere med Virginia Woolf i spidsen. Til Noel Cowards store fortrydelse blev han dog aldrig accepteret af de mere intellektuelle kunstnere, der nok mente, at han var talentfuld og charmerende, men betragtede litteraturen og maleriet som værende finere end teatret, og som sådan var Noel Coward rubriceret som "teaterskrædder".

Efter flere år med løst engagement som skuespiller i diverse lystspil og revyer fik Coward sit andet gennembrud som skuespilforfatter. Starten på den side af karrieren var allerede gået i 1917. Da var Noel Coward 18 år, og sammen med skuespillerinden Esmé Wynne, som han havde kendt siden sin tid som barnestjerne, skrev han *Ida Collaborates*. I 1918 frembragte samme team *Women and Whisky*, ingen af stykkerne blev dog den helt store succes. Men da hans første selvstændige arbejde, stykket *I will leave it to you*, havde premiere på The New Theatre i London i 1920, var både pressen og publikum vilde af begejstring.

Noel Coward kunne oven på denne succes tillade sig at holde fri, og han besluttede at rejse væk fra London og for første gang krydse Atlanten. I New York

fik han ingen tilbud om roller eller opførelse af hans successtykker fra London, og han overlevede i et halvt år ved at omskrive de tidlige skuespil til serieromaner til forskellige amerikanske blade.

Tilbage i London kastede Noel Coward sig straks over skriveriet, og i 1922 kom så det helt store gennembrud som skuespilforfatter med stykket *The young Idea*. Han havde tildelt sig selv en rolle i stykket og skriver i sine erindringer om sin egen præstation: "Jeg havde dengang endnu ikke lært ikke at ødelægge en vittig dialog med manér. Ved denne lejlighed var jeg jo både forfatter og skuespiller, og den første led betydeligt under den sidstes krumspring og overdrivelser".

Men Noel Coward lærte disciplinen i både skriveriet og skuespilleriet, og mens han optrådte i forskellige stykker, skrev han gennem de næste par år ikke mindre end otte nye skuespil. Efter at have afsluttet manuskripterne til *The Vortex* og *Fallen Angels* og som komponist udvidet sit virkefelt med succes med ny musik til *London Calling!*, kunne han i 1923 notere: "Jeg følte mig overbevist om, at nye erfaringer og inspirationer og ideer ventede på mig langt, langt borte, og jeg følte, at der ingen tid var at spille, da fremtiden rykkede mig ind på livet, og jeg allerede var 24 år".

Han tog igen til New York, og denne gang skortede det ikke på succes, hverken på det arbejdsmæssige eller sociale plan. Blandt de nye bekendtskaber, han gjorde denne gang, var Ethel Barrymore, Vanderbilt'erne, Douglas Fairbanks og Mary Pickford, og Noel Coward er da heller ikke bleg for i erindringerne at skrive: "Jeg var på den tid en slem snob overfor berømmtheder. Om det nu var hundrede procents snobbethed eller bare en del af min fortærende ærgerrighed efter selv at blive berømt, ved jeg ikke".

Man må sige at Noel Coward fik stillet sit begær efter at blive berømt. Før han var 25 år, var han selv blevet et navn i teatrets verden, og i de følgende mange år befæstede han sin position ved både at skrive en lang række blændende lystspil, selv iscenesætte dem, spille med i dem og skrive musik til dem. Blandt de titler, som er kendt i Danmark, og som

i forskellige versioner har kunnet ses på danske scener siden 1939, er *Høfeber*, *Privatliv*, *Min kone spøger*, *Faldne Engle* og *Mellem Gentlemen*. Mange af hans andre stykker har også været opført herhjemme, men er igen gået i glemmebogen. Det, der var en ubetinget succes i 20'erne og 30'erne, kunne ikke altid overleve 2. Verdenskrig eller den tid, der fulgte efter.

I 1939 skrev Coward lystspillet *Present Laughter*, som fik dansk premiere på Det Ny Teater i 1949 under titlen *Liggende Gæster*. Det er nu på Aarhus Teater blevet til *Le, mens legen er god* og er en slags ironisk selvportræt af den feterede stjerne, der er centrum i en række raffinerede intriger.

Noel Cowards liv var på overfladen på mange måder ikke ulig det billede, han tegner af skuespilleren Garry Es-sendine i *Le, mens legen er god*, men hvis man kradser lidt dybere i den glamourøse overflade, så findes der også et andet billede under den glatte succes. Noel Coward havde et ubetinget talent for at more og underholde, men var han lykkelig i sin succes? Hvem var egentlig denne mangefacetterede mand bag lystspillene, revyerne og de populære sange? Selv gjorde han meget for at gemme sig, men alligevel er det i dag rimelig nemt at aflæse nogle af de kodede budskaber, der gemmer sig i hans satiriske og ironiske replikker. Ganske som en af sine forgængere i engelsk teater, Oscar Wilde, kunne Coward slippe afsted med at skjule sine egentlige følelser i underfundige situationer og ordvekslinger, der kun blev opfattet af de indforståede. Noel Coward var professionel til finger-spidserne, og på trods af sit temmelig udfarende og offentlige liv som ung, så blev han senere i livet mere og mere offer for sin egen ambition. Han blev nødt til at gemme sig bag sin selvskabte rolle som en succes, og han turde ikke offentligt vedstå sin seksualitet.

Hans karriere fortsatte ufortrødent op til 60'erne, hvor det engelske teater forandrede sig markant. Noel Coward sad nu der med sin glatpolerede teknik og gode smag, og han hverken kunne eller ville have noget at gøre med de nye "vrede unge mænd". Han savnede de tider, der i hans ungdom havde været så snærende, at man fandt fornøjelse i

at "flygte" fra England til mere liberale steder som Berlin, Paris og Venedig, hvor man kunne dyrke sine lyster uden hverken ordensmagts, etablissemnets eller publikums fordømmelse. Han fortsatte dog med at arbejde både som skuespiller, iscenesætter og forfatter. Hans sidste skuespil blev skrevet i 1965. På det tidspunkt var han en rig mand, der boede noget af året i Schweiz og resten på Jamaica. Han kunne nu stort set gøre, hvad der passede ham, og meget af tiden blev brugt på at male billeder, se gamle venner og gå i teatret.

Da Noel Coward døde i 1973, havde han opnået alt det, både han og hans mor havde drømt om, og mere til. I 1970 var han blevet adlet, havde oplevet festforestillinger til sin ære, men først mange år efter hans død kom den virkelige litterære anerkendelse. Han blev begravet, som han ønskede det, der, hvor han døde. Det var i hans hus Firefly på Jamaica.

Det var næsten synd, at han ikke kunne opleve de sidste store højtideligheder til hans ære. Han ville have nydt

at se blandt andre Earl Mountbatten, Duke of Kent, Earl of Snowdon, David Niven, Richard Attenborough, Charles Chaplin, Ava Gardner, David Frost, Peter Sellers og Liza Minnelli til mindehøjtideligheden i St. Martin-in-the-Fields i London, hvor Laurence Olivier og John Gielgud læste op af både Cowards og Shakespeares tekster. I 1984 blev det sidste punktum sat for en fantastisk karriere og et utroligt liv. Den engelske dronningemoder Elizabeth afslørede en mindeplade for Noel Coward i poeternes hjørne i Westminster Abbey, hvor hans navn og årstal var nedfældet sammen med ordene: "Med talent for at more". Noel Cowards stykker har gennem flere generationer moret publikum. Spørgsmålet er så, om hans liv egentlig tillod, at han selv morede sig.

KILDER:

Noel Coward: *Min egen cavalcade* (1937).

Sheridan Morley: *A talent to amuse. A biography of Noel Coward* (1969, revideret 1974).

Philip Hoare: *Noel Coward. A biography* (1995).

At holde hovedet oven vande

For en person hos Noel Coward er **jeget** alt. Der er ikke ret meget andet at tro på.

Det er denne egoisme, denne intense forpligtigelse til jeget og dets ret til at udtrykke sig over for alle henstillinger om at være mere fornuftig, mere bevidst om virkeligheden, mere **almindelig**, som får stykkerne til at leve. John Lahr skrev: "Personerne er voksne teenagere. De har ikke nævneværdig familie, ingen børn, ingen forpligtigelser bortset fra fornøjelsen ... de tiltaler publikum, fordi deres frivolitet har en slags stoisk værdighed".

Denne "værdighed" skyldes, at de holder hovedet – eller masken – oven vande, selv om det koster dyrt. De fleste af deres forgængere hos Wilde og Congreve havde, til trods for energien i deres intriger og modintriger, en doven elegance i deres dialog og bevægelser. Cowards bedste stykker har næsten ingen intrige, men efterlader alligevel et indtryk af sprudlende tempo. Lige som de funkis-figurer, der var populære i tyverne, synes personerne at være i konstant bevægelse – en energi, der kan høres i sproget og også tydeligt ses i stykkernes handling og scenografi.

F.eks. antyder alle dekorationerne noget flygtigt. De flyder ofte med baggage, som antyder forskellige ankomster og afrejser – i slutningen af *Le, mens legen er god* er Garrys lejlighed fuld af hans egne kufferter og kasser plus de andres, – de truer med at tage med ham til Afrika.

Den fysiske holdning, som det omhyggeligt beskrevne tøj kræver, er den, der kræves af en af tyvernes yndlingsaktiviteter, stepdansen. Den er på samme tid afslappet og disciplin-

ret, i stand til både energi og præcision. Stykkernes handling er meget mere fysisk anstrengende, end en gennemgang af intrigen antyder. Skønt der ikke sker så meget i et stykke af Coward sammenlignet med de veldrejede teaterstykker, som kom før ham, så er der megen aktivitet. Folk synger, danser, slås; når de har lange replikker, siger de dem ofte, mens de vandrer omkring som tigre i bur. På scenen betyder kys som oftest en lettere sænkning af tempo og spænding, men hos Coward har de en tendens til at skabe endnu mere energi.

Hos Cowards generation var holdningen til ægteskab ved at skifte. I komedierne var det ikke længere nødvendigvis målet eller beløningen, der var reserveret til de mest tiltrækkende eller mest tiltalende personer; det var en mulighed blandt andre muligheder. Det gælder især for Cowards personer: de er rige, uafhængige og ligeglade med billigelse eller accept uden for deres egen snævre kreds; ingen bliver tvunget af socialt pres, religiøse skrupler eller økonomiske trængsler til at blive i et ulykkeligt forhold eller afstå fra et lovende. Det kan næppe kaldes et "realistisk" syn på parforhold i samfundet som helhed, men ved at fjerne sine personer så fuldstændigt fra det hverdagsagtige, bliver Coward i stand til at undersøge deres seksuelle tiltrækning under mikroskop. Denne koncentration får ham til at se nøje på de konventionelle kønsroller. Hans mere moderne personer finder dem uværgerligt latterlige; mænd og kvinder er lige rige og uafhængige og således lige fri fra kravene om at følge en kliché, og de nyder denne frihed med anarkistisk velbehag.

(Uddrag af Frances Gray – Noel Coward (1987) – afsnittet "Mainly about style")

Joanna Lypiat

At se tingene, som de virkelig er,
er sand kynisme, og i så fald er
jeg sikker på, at jeg er en kyniker.
Noel Coward

Kvinderne underkaster sig villigt moden,
for de ved, at emballagen må skifte, hvis
indholdet stadig skal være interessant.
Noel Coward

Liz Essendine & Roland Maule

Le, mens legen er god

Premiere 30. januar 1998

- Forestillingsleder: Joe Otterstrøm
- Regissør: Claus Mydtskov
- Suffli: Hanne Wolff Clausen
- Afvikling lys/lyd: Peder Jacobsen/Knud Jacobsen
- Teatermaler: Anne-Marie Kjær
- Kostumiere: Hanne Gissel, Mehmet Hilmi

- Kostumeassistent: Connie Møldrup
- Frisør: Britta Høxbro
- Rekvisitører: Viggo Bay, Steen Jonassen
- Urpremiere: Haymarket Theatre, London, 29. april 1943
- Teaterforlag: Folmer Hansen Teaterforlag AB

Iscenesættelse ... John Burgess
Scenografi og kostumer ... Jackie Brooks
Oversættelse ... Niels Brunse
Lysdesign ... Peder Jacobsen

Daphne Stillington ... Lisbeth Wulff
Miss Erikson ... Dorthe Hansen Carlsen
Fred ... Niels Ellegård
Monica Reed ... Anne-Vibeke Mogensen
Garry Essendine ... Morten Hauch-Fausbøll
Liz Essendine ... Rie Nørgaard
Roland Maule ... Martin Ringsmose
Henry Lyppiat ... Jens Zacho Böye
Morris Dixon ... Hother Bøndorff
Joanna Lyppiat ... Christiane Bjørg Nielsen
Lady Saltsburn ... Merete Voldstedlund

Handlingen foregår i
Garry Essendines
lejlighed i London

Akt I Morgen
Akt II Scene 1
 Aften, tre dage senere
 Scene 2
 Næste morgen
Akt III Aften, en uge senere

Forestillingens varighed:
Ca. 2 timer og 30 minutter inkl. pause

• Chef lyd/lys: Jens Ravn
• Cheflysdesigner: Niels Emil Larsen
• Scenemester: Kai Johansen
• Overregissør: Steen Boutrup
• Teknisk chef: Jørn Walsøe
• Markedsføringschef: Leif Due
• Teaterchef: Palle Jul Jørgensen

• Programredaktion: Jørgen Heiner og Leif Due
• Foto fra afsluttende prøver: Jan Jul
• Plakat & programlayout: Smidstrup Grafisk Bureau
• Tryk: C.C. Print 92 ApS

Noel Coward på Aarhus Teater

Høfeber (Hay Fever, 1925)

1944/45 (24 opførelser)

Liggende Gæster (Present Laughter, 1943)

1949/50 (23 opførelser)

Madame (The Marquise, 1927)

1962/63 (30 opførelser)

Høfeber (Hay Fever, 1925)

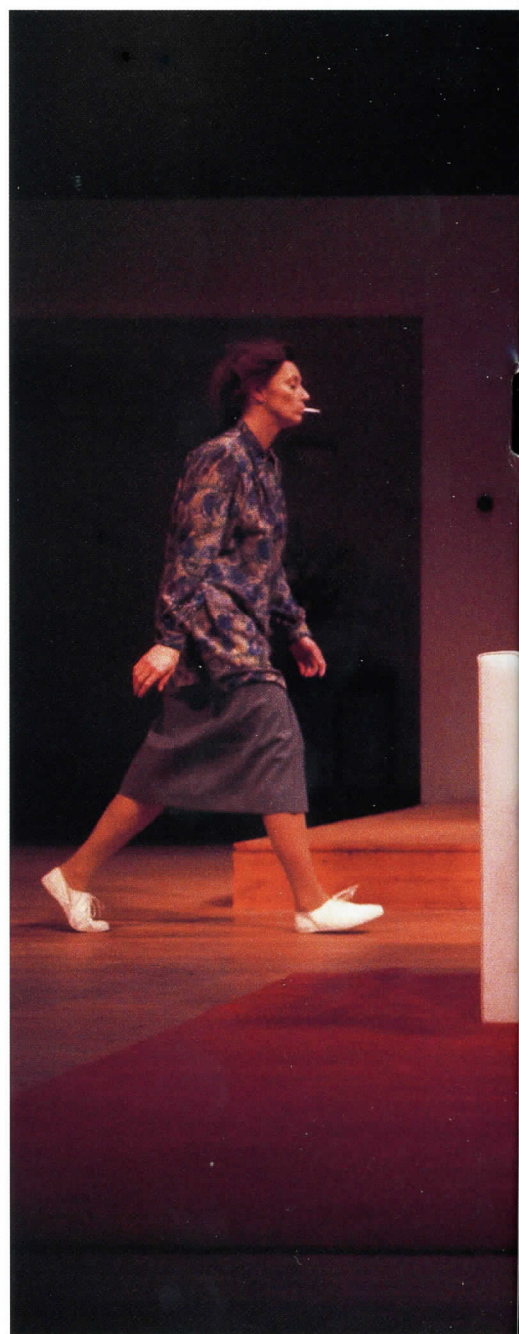
1977/78 (38 opførelser)

Le, mens legen er god (Present Laughter, 1943)

1997/98

Henry Lyppiat, Garry Essendine & Monica Reed

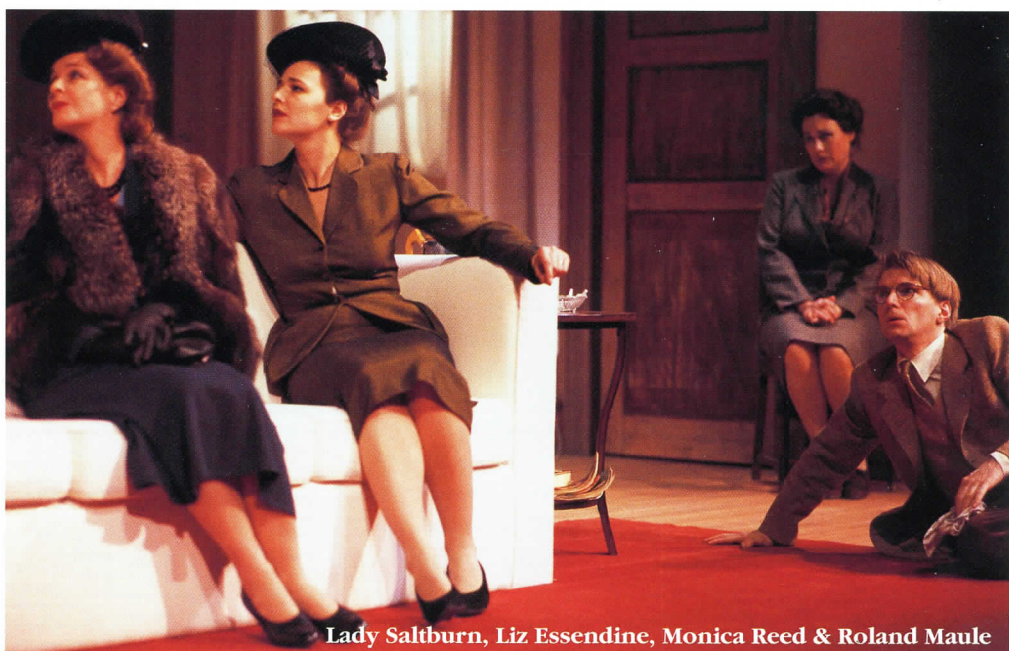

Jeg har mange venner, som
jeg holder meget af, men i
hele mit liv har jeg kunnet
tælle dem, der betyder mest
for mig, på én hånd.
Noel Coward

Miss Erikson, Monica Reed & Garry Essendine

Jeg må tilstå, at jeg
betragter ægteskabet
som en noget over-
vurderet forlystelse.
Noel Coward

Lady Saltburn, Liz Essendine, Monica Reed & Roland Maule

Omkring Le, mens legen er god

Noel Coward tog til Amerika i anledning af opsætningen af *Set to Music*. I erindringerne *Future Indefinite* skriver han:

"I februar 1939 tog jeg til Honolulu med det erklærede formål at skrive et stykke til mig selv, men skrev i stedet for nogle noveller. De blev senere udgivet under titlen *To Step Aside*. I marts tog jeg tilbage til England, da jeg følte, at en ny krise var overhængende. I april og maj opholdt jeg mig i mit hus på landet og skrev to stykker: *Present Laughter* (*Le, mens legen er god*) og *This Happy Breed*. Jeg havde planlagt at spille i dem begge om efteråret, således at de skulle opføres på skift, men med de samme medvirkende. De blev begge gode til trods for, at jeg, mens jeg skrev dem, vidste, at de sandsynligvis aldrig ville blive spillet, i det mindste ikke på det tidspunkt jeg havde regnet med. Dette bedrøvelige klarsyn skulle vise sig at være tilfældet".

Programnoterne er
oversat fra engelsk
af Per Brink Abrahamsen

**Man bør ikke granske sin
hustrus fortid. Man bør
være glad, hvis man
kender hendes nutid.
Noel Coward**

Rollerne blev besat, og prøverne kunne begynde. Seks uger før prøvestart tog Noel Coward til Europa. Han kom tilbage til prøverne på turneen, som skulle have premiere i Manchester den 11. september 1939. Opsætningen kom så langt som til generalprøverne den 30. og 31. august, men krigen brød ud den 3. september, og hele projektet blev naturligvis opgivet. Først i 1943 blev stykkerne endelig opført.

I forordet til skuespiludgaven *Play Parade*, bind IV, skriver Noel Coward:

"*Present Laughter* er et lystspil og blev skrevet med den fornuftige hensigt at forsyne mig med en glansrolle. Det blev en kolossal succes. Jeg fik glimrende anmeldelser, og til min forbavselse og betragtelige forfærdelse blev stykket også pænt rost. Det tog i den grad modet fra mig, at jeg ikke har mere at sige".

Garry Essendine & Monica Reed

Af Noel Cowards dagbøger

En flok personer myldrer gennem Dagbøgerne som rollebesætningen i et af Noel Cowards stykker. Han omtalte dem som "Familien", en knap så hektisk, mere dagligdags udgave af en Kaufman & Hart-komedie, hvor alle er excentriske, uden at nogen lægger mærke til det.

Dagbog:

Stedet: Arbejdsværelset, Gerald Road 17.

Tiden: Når som helst fra de tidlige 1930'ere til midt i 1950'erne. Øverst oppe i et stort hus; langs den ene væg en stor forhøjning med et enormt vindue ovenover, som danner en interimistisk scene med et klaver i hver side. Her tilfredsstiller Mesteren sin tilbøjelighed til at spille duetter sammen med de store, de gode og de blot fyldestgørende.

En kvinde kommer ind fra damesiden. Hun er smuk, nydelig, men ikke særlig mondæn. Der er humor i den måde,

hun kommer ud fra sit kontor i den gamle staldbygning bag arbejdsværelset, hvor en dør er brudt igennem. Hun bærer på en skotojsæske fuld af breve og tidsskrifter til Mesteren, som i sengen venter på at begynde det ubrydelige morgenritual:

Vi havde to brevordnere, henholdsvis kaldet Poppy og Queen Anne, og en uheldsvanger papæske med etiketten *Om lidt*, hvori vi puttede alle de breve, som vi i øjeblikket ikke følte os i stand til at besvare. Cirka en gang om måneden var den stopfuld, så vi måtte koncentrere os og så opdage til vores store glæde, at den forløbne tid havde gjort det unødvendigt overhovedet at besvare mindst tre fjerdedele af indholdet. (Present Indicative).

Hvis scenen lyder bekendt, er det fordi, den kom med i *Le, mens legen er god*.

Morris Dixon, Henry Lyppiät, Garry Essendine & Joanna Lyppiät

Et besøg hos Sir Noel

Jeg var beklemmt, da jeg tog telefonen for at ringe til Montreux i Schweiz for at overtale Noel Coward til at lade sig interviewe. Hans sekretær tog telefonen, og da jeg bad om at måtte komme til at tale med Mr. Coward, lød det isnende svar: Hans titel er Sir Noel! Det er måske undgået deres opmærksomhed, at han blev adlet sidste år?. "Tak skæbne", tænkte jeg. "Efter den gang trampen i spinaten får du aldrig det interview". Men en yderst kluntet undskyldning fra min side formildede tilsyneladende den iskolde sekretær, og en aftale om et besøg fandt da sted.

Nogle uger senere stod jeg så foran Sir Noels pragtvilla på bjergskræningen i en lille landsby nogle kilometer udenfor Montreux. Interviewet fandt sted i de følgende dage og blev en af de dejligst tænkelige oplevelser, en radioreporter kan komme ud for. Sir Noel viste sig fra den venligste side.

Hvordan var han så som menneske, denne universalkunstner, som vi kender som forfatter til mere end 50 forskellige teaterstykker, som instruktør, som skribent og som komponisten, der eksempelvis skrev den udødelige operettevals *I'll see you again*. (...)

Han var stadig den skarpe replikkunstner, som man kender fra 20'erne og 30'erne. Da jeg første gang tiltalte ham Sir Noel, var der en anelse af hans verdenskendte sarkastiske smil på hans læber. Han var utvivlsomt stolt over at være blevet adlet, men samtidig syntes han også, at det var en smule latterligt med disse anakronistiske titler. Hans lille smil overbeviste i

hvert fald om, at hans humoristiske sans var større end hans forfængelighed.

Hans hjem var uhyre elegant. På væggene et utal af store signerede fotografier fra Sir Winston Churchill, Marlene Dietrich til John F. Kennedy. To store Steinwayflygler fortalte om hans musikalske interesser, og flere tusinde bind på reolerne om de litterære. Hans meninger var skarpt formulerede, så skarpe og logiske, at man skulle stå meget tidligt op, dersom man havde lyst til at imødegå dem.

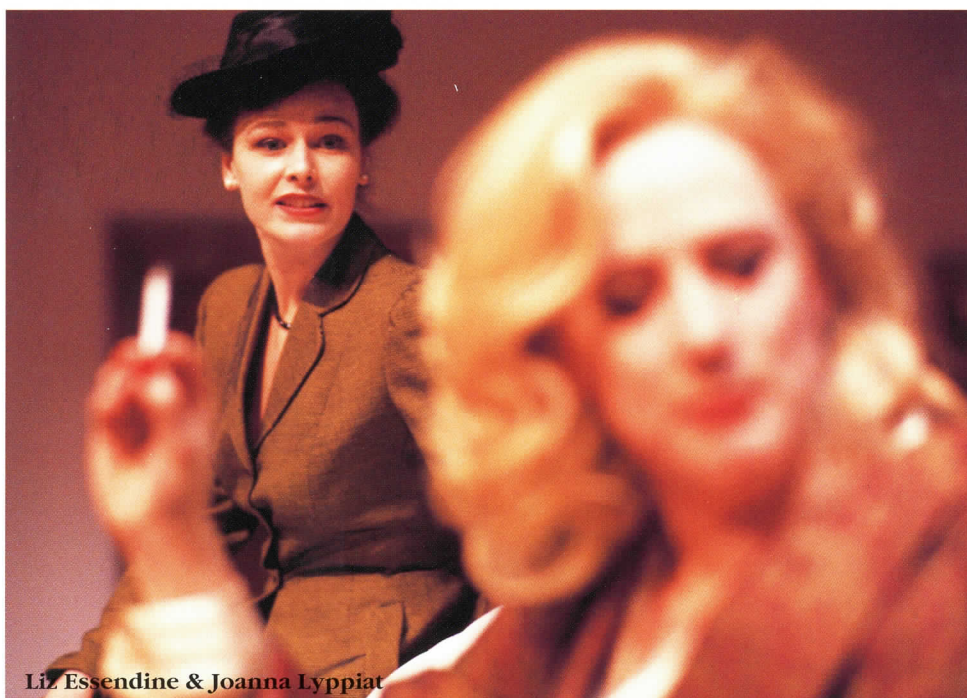
Ikke desto mindre var han gæstfri og venlig, og jeg fik med det samme det indtryk, at han glædede sig til at krydse verbale klinger under interviewet. Han elskede det elegante ord-fægteri i en argumentation, og netop som man troede, at man havde vundet et point med en kvik replik, kom der en mod-replik fra ham, så spidsfindig og elegant, at ens egne ord forekom så primitive og klodsede, at det unddrog sig enhver beskrivelse. Han satte tingene på plads med en elegance og hurtighed, som virkede lammende.

I løbet af interviewet spurgte jeg ham f.eks., om han havde været tilfreds med sin tilværelse. Svaret kom omgående: "Verden har behandlet mig vældig pænt", og så tilføjede han eftertænksomt: "Men på den anden side har jeg nu heller ikke behandlet verden så dårligt, så det går vel lige op!".

Hans Vangkilde (Citat fra en programartikel til Privatliv på Ungdommens Teater, 1971/72)

Jeg tror ikke pornografi er særligt
skadelig, men den er frygtelig,
frygtelig kedsommelig.
Noel Coward

Daphne Stillington, Roland Maule & Lady Saltburn

Liz Essendine & Joanna Lyppiat

Garry Essendine, Roland Maule & Monica Reed

Morris Dixon & Garry Essendine

Garry & Liz Essendine

John Burgess

Aftenens instruktør, John Burgess, er født i Birmingham og uddannet på universiteterne i Cambridge og Manchester. Han er en af Englands mest erfarne instruktører af nye skuespil og har iscenesat over 25 verdenspremierer af dramatikere som Sharman Macdonald, Sarah Daniels, Nicholas Wright, David Lan, Meredith Oakes og Judith Johnson. Hans opsætning af Jonathan Harveys RUPERT STREET LONELY HEARTS CLUB gik på West End i 1995 og blev nomineret til adskillige priser. Han var instruktør på National Theatre fra 1980 - 1994 og har iscenesat: SERJEANT MUSGRAVE'S DANCE, THE PRINCE OF HOMBURG, ANTI-GONE, TRUE DARE KISS, COMMAND OR PROMISE, NEAPTIDE, SUNDAY MORNING, THE GARDEN OF ENGLAND, SCHISM IN ENGLAND, WHEN WE WERE WOMEN og THE NEIGHBOUR. Han var Head of New Writing på National Theatre 1984 - 1995 (dvs. ansvarlig for den nye dramatik). Sammen med Peter Gill var han med til at grundlægge National Theatre Studio – den eksperimenterende fløj af The National Theatre – og var souschef fra 1984 - 1994. Af andre iscenesættelser kan nævnes TREETOPS, ONE FINE DAY, BLACK MAN'S BURDEN (Riverside Studios), FAITH (Royal Court), THE WAY SOUTH (Bush Theatre), THE SCHOOL FOR SCANDAL (English Touring Theatre), BLACK POPPIES (BBC-tv), BOW DOWN og DOWN BY THE GREENWOOD SIDE (Queen Elizabeth Hall), RICHARD III (Islands Nationalteater) og EDWARD II (på Stadttheater Bern). John Burgess har desuden været gæstprofessor på University of California.

Jackie Brooks

Aftenens scenograf er også fra England, og denne opgave for Aarhus Teater er hendes første i Danmark – og den første i udlandet overhovedet.

Jackie er født 1962 i Reading, uddannet på Wimbledon School of Arts og derefter videreuddannet på Slade. I tiden mellem de to skoleophold har hun arbejdet på forskellige små, eksperimenterende teatre.

På Slade blev Jackie introduceret for forskellige slags teater – bl.a. opera. Hun blev færdiguddannet 1990 og har siden lavet scenografi til en enkelt opera, ALBERT HERRING (Garsington Opera). Ellers har hun de senere år lavet scenografi til forskellige skuespil, bl.a. HURRICANE ROSES, THE NEIGHBOUR og STREET TRASH for National Theatre Studio – og sammen med John Burgess; til SCHOOL FOR WIVES, SCHOOL FOR SCANDAL, THE BEAUX' STRATAGEM for English Touring Theatre, til RUPERT STREET LONELY HEARTS CLUB for Donmar, Criterion (turné), til SEASCAPE WITH SHARKS AND DANCER for Southwark Playhouse, til WHEN DID YOU LAST SEE MY MOTHER for B.A.C., til Strindbergs kammerspil for Gate Theatre Notting Hill og til ROSMERSHOLM for Southwark Playhouse. For tv har Jackie lavet scenografi til filmene: WET AND DRY (BBC/C4) og FAVOURITE.

Aktuelle premierer på Aarhus Teater

12. februar 1998

Når lyset bryder frem

Forårscabaret & urpremiere

Årets cabaretforestilling er denne gang en poetisk og musikalsk forårs-farvelade om forventning, fornyelse og fuglesang, om forelskelse og forplantning, om frodighed og fantasier – i et rigt udvalg af dansk digtning fra Morten Børup, Brorson og Blicher til Ludvig Holstein, Johannes V. Jensen og Kaj Munk, Tom Kristensen, Sigfred Pedersen, Riffbjerg og Jæger, Grethe Heltberg og Pia Tafdrup, Per Højholt, Kålø og Bente Hansen samt mange flere.

Det er dejligt at bringe foråret en hyldest som forsmag på det, der snart vil komme. Og der er jo nok at tage af. Sproget og digtningen vrimer med maleriske ord, der længes efter at blive sagt.

Kærlighed og forår er to ting, der altid har kunnet gøre alle til poeter. Og alt er behersket af en ubændig vilje til at leve og vise sin livsvilje – "ka' et træ, så ka' jeg vel osse".

Når foråret kommer, og skoven springer ud, er der nye chancer og håb. Æggene bliver til kyllinger – grøntsagerne og pigerne springer ud. Lad os byde foråret velkomment!

Samlet og iscenesat af Jørgen Heiner, ved klaveret: Peter Beck, scenografi: Jørn Walsøe, musik af forskellige komponister. Koreografi: Chris Blackwell. Medvirkende: Lone Rode, Jette Sievertsen, Tomas Ambt Kofod og Jens Pedersen.

AARHUS TEATER · CABARETSCENEN
12. februar til 21. marts 1998
mandag - fredag kl. 17.00
lørdag kl. 14.00

13. marts 1998

De sorte skove

Skuespil & urpremiere

På et sanatorium – med udsigt til skoven – mødes en kendt, ung skuespillerinde og den sygeplejerske, der passer skuespillerindens gamle mor. Sygeplejersken kender allerede skuespillerinden fra medierne og fra moderen, men fordrer alligevel, at hun fortæller sin historie.

Det bliver til en intim og udfordrende samtale. Skuespillerindens liv blotlægges, og sygeplejersken suger den til sig – med fatale konsekvenser for dem begge – og for moderen.

Jens Christian Grøndahl, Aarhus Teaters nye husdramatiker, debuterer hermed for teaterscenen med et visuelt og sprogligt billedmættet spil om tid, sted og identitet. Et anderledes teaterstykke, hvis realistiske lag blander sig med noget barokt; et skuespil, som på en gang spiller på det klassiske teaters elementer og på publikums forventninger.

Iscenesættelse: Søren Iversen, scenografi: Marie i Dali. Medvirkende: Ellen Hillingsø og Mette Kolding.

AARHUS TEATER · STIKLINGEN
13. marts til 8. april 1998
mandag - fredag kl. 19.30
lørdag kl. 16.00

20. marts 1998

En Sælgers Død – eller "Inde i Willy Lomans hoved"

Klassiker

Arthur Millers skuespil fra 1948 om sælgeren Willy, der mister sit job, men alligevel fortsætter med at køre ud til imaginære kunder. Om familielivet, hustruen Linda og sønnerne, om løgnen, skylden og afmagten bag facaderne. Om den amerikanske drøm, den lov om succes, som den i virkeligheden er, og om det greb, den har om mennesker.

Loven om succes – at et menneske, der er en fiasko i samfundet eller forretningslivet, ikke har nogen ret til at leve og ikke hører til "indenfor" – det er her Aarhus Teaters opsætning tager sit udgangspunkt. Det er her, vi finder sælgere til enhver tid, og det er her Arthur Millers skuespil er en moderne psykologisk gyser – og et bevægende skæbne-drama om menneskets forsøg på at forblive menneske, om håbet og drømmen, og om menneskets evne til at fastholde skønheden midt i nederlaget.

Iscenesættelse og nyoversættelse: Hans Rosenquist, scenografi: Lars Juhl, musik: Pete Repete. Medvirkende: Henning Olesen, Elsebeth Steentoft, Jan Linnebjerg, Caspar Phillipson, Merete Hegner, Asger Bonfils, Kim Veisgaard, Michael Hasselflug, Anna Kongstad, Tomas Ambt Kofod, Lisbeth Wulff.

AARHUS TEATER · STORE SCENE
20. marts til 18. april 1998
mandag - fredag kl. 19.30
lørdag kl. 16.00

A A R H U S T E A T E R S S P O N S O R E R

Martin

MORGENAVISEN
Jyllands-Posten

Nykredit

Til alle livets stjernestunder